

sobený. V ostatním není dovolací stížnost odůvodněna. § 17 cit. zák. ustanovuje zcela nepochybně, že do usnesení, rozluku vyslovujícího převzat býti má výrok o vině z rozsudku vydaného ve sporu o rozvod téhož manželství. Výrok o vině obsažený v rozsudku rozvodovém dotýká se především vzájem. práv a povinností majetkových obou manželů. Účelem ustanovení § 17 cit. zák. jest pouze, by každému z obou rozvedených manželů bylo umožněno, na podkladě provedeného sporu o rozvod žádati za rozluku. Nic nenasvědčuje však tomu, že by bylo v úmyslu zákona měniti podklad pro určení majetkových práv a povinností manželů rozsudkem o rozvod již zjištěný. K takovéto změně by však nutně dojiti muselo, kdyby bylo přípustno usnesením o rozluce otázku viny již jednou rozsudkem rozřešenou měniti. Sluší tedy za to míti, že usnesením o rozluce majetková práva a povinnosti manželů mají zůstati nedotčena, že proto soud rozluku povolující otázkou viny zabývatí se nemá, nýbrž, že výrok o vině má z rozsudku rozvodového prostě převzítí i v tom případě, kdyby na straně jednoho manžela byly okolnosti uplatňování jeho nároku na rozluku vylučující (§ 14 téhož zákona).

Čís. 414.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Jde-li o manželství, před vydáním zákona rozvedené, a uplynulo-li od provedeného soudního rozvodu sice již šest měsíců, tři léta od té doby však ještě neprošla, lze povolití rozluku dle §§ 15 a 16, když manželé neobnovili manželského společenství, soud nabude přesvědčení, že nejde o čin nerozvážný, a žadatelův manžel s rozlukou souhlasí.

(Rozh. ze dne 17. února 1920, R I 76/20.)

Manželova žádost, by rozloučeno bylo manželství jeho, dne 28. března 1919 rozvedené, byla soudy všech tří stolic zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Manželství bylo soudně rozvedeno dne 28. března 1919, tedy před vydáním zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. Ježto pak od provedeného soudního rozvodu uplynulo šest měsíců a manželé neobnovili manželského společenství, může ovšem každý z obou manželů domáhati se podle § 15 dotčeného zákona pouhou žádostí rozluky manželství pro nepřekonatelný odpor, jež zákon v případě tom předpokládá. O takovýchto žádostech soud postupuje dle zásad řízení nesporného způsobem v § 16 dotčeného zákona podrobněji upraveným. S výkladem, jež stěžovatel dává ustanovením tohoto článku zákona, nelze souhlasiti. Zmíněný § 16 pod písmenou a) v prvním odstavci zcela všeobecně stanoví, že soud vysloví rozluku usnesením, souhlasí-li oba manželé s rozlukou a nabude-li soud konaným šetřením přesvědčení, že je tu vskutku nepřekonatelný odpor. Zákon žádá tudíž pro povolení rozluky k pouhé žádosti rozvedených již manželů zásadně jednak s volení druhého manžela, jednak zjištění nepřekonatelného odporu zákonem pouze presumova-

ného. Z této zásady připouští zákon v druhém odstavci § 16 a) dvě výjimky pro případy, kdy manželství před působností zákona bylo rozvedeno; — a to první pro případy, ve kterých od provedení soudního rozvodu neuplynula ještě tři léta, druhou pak pro případy, ve kterých toto tříletí již prošlo, Jde-li totiž o manželství před působností dotčeného zákona rozvedené, neuplynula-li však ještě tři léta od provedení soudního rozvodu, stáčí, když soud nabude přesvědčení, že nejde o čin nerozvážný, t. j. zjišťování nepřekonatelného odporu odpadá a na místě toho zjišťuje se jen rozvážnost činu, t. j. žádosti za rozluku. Tím však není řečeno, že se v takovémto případě nevyžaduje souhlas druhého manžela, naopak náležitost ta zůstává nedotčena; — stává se postrádatelnou a zbytečnou teprve v případech, o nichž se zmiňuje druhá věta druhého odstavce § 16 a), totiž v případech, ve kterých od provedení soudního rozvodu uplynula již tři léta. Tu netřeba k rozluce ani souhlasu druhého manžela, ani zjištění nepřekonatelného odporu, ani zjištění rozvážnosti činu. Že jediné takto lze rozuměti §u 16 a) dotčeného zákona, plyne, nehledíc k doslovu a k vnitřní souvislosti tohoto zákonného ustanovení též z úvahy, že kdyby byl zákonodárce chtěl učiniti souhlas druhého manžela zbytečným i před uplynutím tří let od provedení soudního rozvodu, byl by to vyznačil na patřičném místě, totiž v první větě druhého odstavce §u 16 a). Váže-li však zákon zbytečnost tohoto souhlasu v druhé větě výslovně na uplynutí doby tří let, jest na bíledni, že neuplynulo-li ještě toto tříletí, souhlas ten zbytečným není. Tento výklad zákona plynoucí z jasného jeho znění došel výrazu i v prováděcím nařízení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n., jež v článku II., odstavci I. formuluje zcela přesně zásadu zde vyslovenou a z doslovu zákona vyvozenou a takto úplně se kryje s ustanoveními zákona. Pro případ, o nějž jde, kde od provedení soudního rozvodu uplynula sice doba šesti měsíců, ale ne doba tří let, jsou tedy podmínky rozluky vymezeny v první větě druhého odstavce ve spojení s třetí větou prvního odstavce §u 16 a): totiž souhlas druhého manžela a zjištění rozvážnosti počinu. A ježto manželka odepřela svůj souhlas, byla žádost manželova právem zamítnuta.

Čís. 415.

Právoplatným rozhodnutím, že smlouva mezi stranami jest po právu, vyloučeno jest, by z důvodu, v dřívější rozepři neuplatňovaného, domáháno se bylo výroku o počáteční neplatnosti smlouvy, není však dotčeno právo, odporovati smlouvě z důvodu § 934 obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. února 1920, R I 80/20.)

Původní žalobou domáhal se kupitel nemovitosti, by bylo zjištěno, že smlouva kupní jest po právu a že jest prodávatel povinen ji splniti; žalobě té bylo právoplatně vyhověno. Prodávatel domáhal se pak novou žalobou výroku, že smlouva kupní jest neplatnou, že se zrušuje a že se obnovuje dřívější stav a to jednak z důvodu § 879 čís. 4, jednak po případě z důvodu § 934 obč. zák. Námitce žalovaného kupitele, že věc byla již právoplatně rozsouzena, procesní soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl, podstatně z toho důvodu, že proti nároku, o němž bylo již právoplatně rozhodnuto, uplatňují se okolnosti, jež bylo namítati již